

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás
Vyšlo: 10.10.2006
Číslo: Ročník 16 (2006), Číslo 3
Sekce: Knihovníci, čtenáři políbení múzou
Název článku: Představujeme Ivu Vávrovou
Autor: Božena Blažková
Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=733>

Představujeme Ivu Vávrovou

Božena Blažková

Kolegyni Ivu Vávrovou z dětského oddělení rychnovské knihovny znám už dlouhou řadu let. Setkáváme se pravidelně na akcích organizovaných Klubem dětských knihoven SKIP i na jičínských Knihovnických dílnách. Když jsem však na letošní pozvánce do Jičína v programu našla čtení z rukopisu pohádkové knihy O čarodějnici Violetě, která zaspala století od Ivy Vávrové, nebyla jsem si stoprocentně jistá jejím autorstvím. Věděla jsem, že Iva patří mezi psavé a kreativní typy lidí, ale netušila jsem, že její psaní dozrálo konečně k vydání knihy. Knížka s výše uvedeným názvem vyjde na podzim příštího roku v nakladatelství Albatros.

První večer Knihovnické dílny (viz samostatný článek) strávili účastníci v příjemné atmosféře jičínského Tančícího domu, kam je pozvala čarodějka Violeta a její přítelkyně Henrieta (Alena Pospíšilová). Obě půvabné dámy, promiňte - čarodějky, seznámily přítomné s osudy Violety, která zaspala století, snaží se pochopit současnost, nachází přátele a prožívá celou řadu humorných, ale i zcela vážných příhod. Knížka je psána velice svěžím jazykem, a pokud bude bavit děti alespoň tak, jako při čtení ukázek bavila přítomné, nebude mít o čtenáře nouzi.

Požádala jsem Ivu Vávrovou o vyplnění našeho seznamovacího dotazníčku i o možnost zveřejnění ukázky z její tvorby. Autorka uvážila, že Violeta už svoji cestu za čtenáři zahájila jičínským čtením, a že nám tudíž představí svoji další hrdinku, zrzavou holčičku z minulého století.

Iva Vávrová se představuje

V rychnovské knihovně jsem prožila téměř celý svůj pracovní život (kromě 1 roku, kdy jsem byla v kulturním středisku). Nejprve jsem pracovala jako metodička, nyní jsem již dlouhou řadu let v dětském oddělení.

Jako dítě jsem milovala návštěvy dětského oddělení. Dětských knížek bylo málo a nemohlo se jich půjčovat moc najednou. Doma jsem si je vždycky přebírala a pamatuji si ten zvláštní pocit rozhodování, kterou z nich začnu číst nejdříve – byla to taková má hostina duše.

Na nočním stolku mám knížku Marka Levyho: Příště a z oblíbených knih bych ráda jmenovala alespoň následující dvě: Philippe Roth: Ať se děje, co se děje a Peter Hoeg: Cit slečny Smilly pro sních. Knížka, kterou bych chtěla prožít, by měla být o cestování a měla by testovat zejména místní kavárny a odehrávat by se mohla např. v Provence nebo ve Skotsku.

Co se týče setkání s otravným člověkem, jsem asertivní a snažím se ho odzbrojit úsměvem (když na to mám). Zaručeně mne naštve hloupost, závist, zloba a malost. Naopak mne vždy potěší úsměv, zajímavý rozhovor, výlet nebo pěkný obraz. Svým blízkým dělám radost tím, že je nechám žít po jejich.

Citát na závěr: „Nemá cenu pitvat se v minulosti ani plánovat budoucnost, ale žít v přítomnosti a užívat si každý okamžik.“

Ukázky z další připravované knížky O zrzavé holčičce z minulého století

Židovská ulice

Z náměstí, které je celé trochu z kopce, vede ulice, kde dřív stávaly dřevěné domy s podloubími a synagoga, kam se dlouho nesmělo a pak, jaká krutá ironie, tam býval sklad plynu. Staré domy zmizely stejně nenávratně jako jejich obyvatelé, kterých se vrátilo po válce jen pár. Pro zrzavou holčičku, která o tom všem nic nevěděla, to ale býval ráj. Když se maminka s tatínkem vzali, bydleli v podnájmu u bratra, kapitána ve výslužbě, a jeho sestry slečny Trojnové. Maminka s tatínkem měli obchod, kde i maminka musela pomáhat, a holčičku hlídal, kdo mohl. Když ještě neuměla moc mluvit, byla jednou u tatínka v obchodě, choval ji, a když přišli zákazníci, volala na ně: „Běžte plyč, nemám vás láda, to je můj tatínek!“ Čímž neprokázala valný smysl pro obchodování. Kapitán a slečna, jak jim říkali, neměli děti, a tak měli zrzavou holčičku moc rádi. Jejich dům měl schodiště se zábradlím plným kovových květin a parádní pokoje, kam se smělo jen nakouknout, když jste byli zlobivé malé děti. Zato kuchyň! Vydrhnutá dřevěná prkna na podlaze pokrýval barevný hadrový koberec, modrá kachlová kamna, na kterých bylo většinou něco voňavého v kastrůlku, pěkně hřála a na lavici se dalo sedět a číst. Nejkrásnější byl ale skleník plný malovaných hrnečků z pouti, s obrázky černých tanečnic a jezulátka. A co teprve kožené kanapíčko s mosaznými cvočky! Když byla holčička hodná, vytáhl kapitán stará čísla Světozoru ze začátku století a prohlíželi si spolu obrázky dam přešitých v pase v dlouhých šatech a v kloboučcích s péry, což se jí strašně líbilo. Dokud nechodila do školy, vyptávala se, jaká že jsou písmenka v titulcích, a brzy je rozeznávala. Taky vyprávěla pohádky a kapitán je zapisoval, jenže se časem ztratily jako on sám. Vzadu byla zahrada plná šeříku a srdíček a pumpa na vodu. Stará prádelna přestávala sloužit, a tak chodili prátk k nim domů, protože maminka měla pračku. Byli tak hodní, že když jim jednou uvařila čaj, seděli a pořád ho drželi a pak slečna pravila: „Moc se omlouváme, my bychom to vypili, ale bratr nesmí solit.“

Naproti v ulici bydlela teta Mühlsteinová. Z celé velké vily po panu radovi, jejím muži, jí zbylo jen pár slunečníků, kloboučky a jeden pokoj plný nábytku. Koberce ležely na sobě, zelené sametové kanapíčko se občas čistilo kyselým zelím. Z hodin vykukovala kukačka a při zeleném stínítku bylo krásně šero. Teta měla velké skříně plné krásných věcí, dolní šuplíky se daly lehce vytáhnout a v nich byly vějíře, prádlo převázané stužkou navoněné levandulí a mramorové noční stolky skrývaly krabice plné nenošených bot. Holčička se oblíkala do závojų, chodila ověšená korály a belhala se ve velkých botách na podpatku s roztaženým slunečníkem. Ze všeho nejraději se houpala v Thonetově houpacím křesle a představovala si, že je princezna na zámku.

Jediné, co se jí v této ulici nelíbilo, že v létě, kdy byla otevřená okna, se ozýval jekot zubařské vrtačky a občasné kvílení pacientů, protože anestezie tenkrát byla luxus. Nanejvýš Vám tam dali obrázek nechutně zdravé holčičky, radostně žvýkající mrkev. Takové to tenkrát byly časy...

Zrzavá holčička

Zrzavá holčička žila kdysi v minulém století v malém městečku se svou maminkou, tatínkem a sestřičkou. Vždycky ještě moc chtěla psa, ale maminka měla astma, a tak chápala, že pejsek by jí vadil. Tak si aspoň představovala, že ho má, občas za sebou tahala provázek a dávala mu povely: „Sedni, lehni, pojď ke mně...“ Výhoda byla, že docela poslouchal.

Její svět byl plný létajících a usmívajících se koček nebo velkých chlupatých mluvících psů. Věděla, že věci s ní občas hrají na schovávanou. Jeden den třeba nemohla najít svou červenou botu, ačkoliv byla normálně vidět. Našla jen jednu. Musela jít do školy v teniskách. Druhý den byla bota zase na svém místě v předsíni. Naše holčička usoudila, že bota jen potřebovala menší dovolenou, možná se na ni taky rozzlobila, že ji předevcírem odřela v parku na klouzačce. A tak si radši dávala větší pozor, protože tenisky ji už trochu tlačily, a bota byla spokojená a už se moc neschovala. Taky si docela ráda hrála sama. Moc k tomu nepotřebovala, vzala si třeba krabičku od sirek, savý papír, čtyři korálky a udělala si kabriolet. To je auto bez střechy. Drátkem propíchla krabičku na dvou místech, nasadila kola z černých korálků, polepila krabičku růžovým sacím papírem a bylo to. Taky vždycky věřila, že když si někdo něco moc přeje a není zlý, tak se mu to většinou splní, a tak nakonec se jí splnilo i to růžové auto, protože ho později měli doma. Časem pochopila, že je dobré trochu se o to přičinit.

Byla malá, zrzavá a pihovatá a taky hubená. Prostě nic moc. Jednou měli ve škole psát popis a její kamarádka Elinka o ní napsala, že má kulatou hlavu a velké modré oči. Jenže to trochu nezvládla, protože zrzka měla oči někdy modré, někdy šedé nebo zelené, podle toho, co měla na sobě nebo jakou měla náladu. Bylo to praktické, protože barevné kontaktní čočky ještě neexistovaly. Teprve později je vymyslel jeden chytrý Čech.

Někdy si mluvila pro sebe, protože si jen tak s někým nepopovídala. V mladších letech na sebe nebyla moc hodná, nelichotila si a dost často si nadávala. Pak přišla na to, že je taková, jaká si o sobě myslí, že je. Snažila se tedy si říkat, že je skvělá, ale moc jí to nešlo. Přemýšlela o tom, že jednou založí Klub divných holek.

Taky se trochu bála. Bála se tmy, a protože děti tenkrát většinou neměly vlastní pokojíčky, často nechtěla usnout a propadnout se do ní, a tak si četla s baterkou pod peřinou, než jí na to maminka přišla. Připadalo jí, že svět je natolik zajímavý, že je škoda spát a ztrácet tak čas, kdy si můžeme hrát nebo přemýšlet, lítat venku anebo číst. Taky se bála zlých kluků, protože si jí vždycky hned všimli a začali na ni pokřikovat. Někdy ji tahali za vlasy, ale přišla na to, že když dá někomu první ránu, tak jí dá občas pokoj. Nebo je z toho taky průšvih. Prala se dost často s klukama a jednou dokonce rozbila spolužákovi brejle. A taky okno, ale sousedovic kluk to vzal kavalírsky na sebe. Kamarádila se s holkama, co byly taky trochu divné. A taky se bála zlých lidí. Jednou viděla film, co začínal tak hezky, byl o pánovi, co dával malým holčičkám čokoládové ježečky, ale pak je trápil. Dopadlo to moc špatně a od té doby se bála být sama doma. Bydleli v hrozně starém domě, bylo tam klenutí a tlusté kamenné zdi. Vrzající dřevěné schody byly točité a ve zdi bylo okýnko do koupelny. Byla za ním většinou černočerná tma a holčička vždycky utíkala kolem, jako by na ni mohlo vyskočit strašidlo.

Taky milovala knížky. Doma jich moc nebylo, takže nejvíc měla ráda Ivanku zahradnici a Neznámkovy příhody. Bylo to o malém městečku Kvítečkově, všichni človíčkové byli malí a prošly jim leccaké podivnosti. A tak hrozně ráda chodila každý týden do knihovny, kde půjčovala jedna stará paní. Knižek si děti nesměly brát moc, protože jich bylo málo, a tak si jich vždycky vzala co nejvíc a doma pak měla svátek. Prohlížela je a otvírala a rozhodovala se, kterou začne číst nejdřív, jako na nějaké hostině. Později už musela hledat ty, které ještě nečetla, protože knihovna nebyla moc velká, a tak jí dalo dost práce najít nějakou, co ještě neměla.

Některé knížky ji děsily. V jedné byl obrázek sedláka, který ležel v posteli a za ním stála smrtka s kosou. Doma měli knížku o Boženě Němcové, kde byl její obrázek na úmrtním loži, a tak vždycky opatrně listovala a někdy se jí podařilo takové obrázky přeskočit, ale krásně se u toho bála. Taky si představovala, že cestuje po cizích zemích, protože tenkrát obyčejní lidé cestovat moc nesměli, ještě tak k tetě do Kardašovy Řečice. Jet do Prahy už byl svátek a některé děti ze třídy tam nikdy nebyly. Ráda si představovala, že cestuje k mořím, kde jsou palmy, a na severní pól a taky do Anglie kvůli Dickensovi a do Dánska kvůli Malé mořské víle. Někdy se jí v noci zdálo, že lítá, že se vznáší k hradnímu cimbuří a bojí se podívat na druhou stranu nebo že bloudí cizími neznámými městy a nemá moc co na sebe a něco hledá.

A tak si žila ve svém vlastním světě, kde bylo všechno možné, a taky si myslela, že všechno možné je, ale pak přišla na to, že úplně všechno možné není. V globálu si myslela, že svět je růžové místo, určené k její zábavě a potěšení a že je na něm spousta věcí k objevování a že by chtěla všechno vyzkoušet. Myslela si, že může být vším, čím chce, ale pak přišla na to, že něco jde prožít jen ve vlastní fantazii. A kdyby ničeho, té měla vždycky hodně, a tak byla vlastně hrozně bohatá.